

**ITALIAN SOSIALISTISEN PUOLUEEN
SISÄISESTÄ TAISTELUSTA**

„Pravdan” 213. numerossa syyskuun 25 pnä 1920 julkaisiin lyhyt „Kirjeeni Saksan ja Ranskan työläisille Kommunistisen Internationalen toista kongressia koskevan keskustelun johdosta”⁶⁷. Italian sosialistisen puolueen pää-äänenkannattaja „Avanti!” („Eteenpäin!”) julkaistessaan tämän kirjeen lokakuun 5 pnä varusti sen huomautuksilla, joita kannattaa tarkastella, sillä ne osoittavat havainnollisesti virheelliseksi toveri Serratin, „Eteenpäin” lehden toimittajan, kannanoton.

„Leninin selitykset”, luemme niistä, „lieventävät tietyssä määrin niitä drakonisia ehtoja, mitä ovat sanelleet toverit, jotka eivät kykene arvostelemaan aivan oikein ihmisiä ja olosuhteita näin suuren välimatkan päästä ja kun tilanne on niin erilainen”...

... „Lenin jätti rauhaan yhden uhrinsa: Modiglianin”...

... „Nyt Lenin sanoo — emme tiedä, omissa nimissäänkö vai Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan Komitean nimissä —, että voidaan tehdä myös poikkeuksia” (yleisestä säännöstä, Toimeenpanevan Komitean suostumuksella).

Ironiset huomautukset „uhrista”, jona pitäisi olla Modiglianin, erään reformistin, menevät sivu maalin. Vastoin Serratin mielipidettä en ole suinkaan jättänyt tarkoituksellisesti mainitsematta Modiglianin (enkä Longuet’n) nimeä. Nämä tai nuo nimet olen esittänyt vain esimerkin vuoksi, luonnehtiakseni *suuntausta* ja jättänyt ja jätän syrjään näitä tai noita *yksilöitä* koskevan kysymyksen ryhtymättä ratkaisemaan sitä katsoen sen toisarvoiseksi, huomauttaen,

että poikkeuksia voi olla. Vaikka Serrati väittääkin toisin, hän tietää varsin hyvin (sillä hän viittaa suoraan „Pravdassa” julkaistuun kirjoitukseeni), että puhun ja voin puhua *vain* omista nimissäni enkä missään tapauksessa Toimeenpanevan Komitean nimissä.

Huomautuksillaan Serrati kääntää „Eteenpäin” lehden lukijain huomion pois tärkeimmästä, oleellisimmasta kysymyksestä, peruskysymyksestä: saako Italian vallankumouksellisen proletariaatin puolueeseen jättää nyt reformisteja. Serrati naamioi virheellistä asennettaan yrittämällä kääntää huomion oleellisesta toisarvoiseen ja vähäpätöiseen.

Sitä vastaan on taisteltava. On selitettävä, mikä on oleellista.

Niin tässä kirjoituksessaan kuin muissakin artikkeleissaan Serrati sanoo, että Moskovan kongressi (Kommunistisen Internationalen II kongressi) ei ole kylliksi selvillä Italian asioista. Ikään kuin olennaisinta ei olisi kahden perussuuntauksen välinen taistelu eikä se, miten ratkaistaan peruskysymys, onko „yhtenäisyys” reformistien kanssa sallittua, vaan se, että on olemassa erimielisyyttä asioista, joista „Moskova” ei ole täysin selvillä!

Sen, että tämä katsantokanta — ja tämä yritys kääntää huomio pois pääasiasta — on äärettömän virheellinen, paljastaa parhaiten Italian sosialistisen puolueen *Keskuskomitean sisällä* käytyä keskustelua valaiseva *virallinen selostus*. Tätä keskustelua käytiin vain muutamaa päivää ennen „Eteenpäin” lehden mainitun numeron ilmestymistä, nimittäin: syyskuun 28, 29 ja 30 p:nä sekä lokakuun 1 p:nä Milanossa.

Keskustelu päättyi siihen, että pantiin äänestettäväksi kaksi päätöslauselmaa, joista toista voidaan sanoa kommunistiseksi ja toista „keskustalaiseksi” eli hämäräsisältöiseksi eli sellaiseksi, jossa puolustetaan naamioidusti liittoutumista („yhtenäisyyttä”) reformistien kanssa. Voitti ensimmäinen, se sai 7 ääntä (Terracini, Gennari, Regent, Tuntar, Casucci, Marziali ja Bellone); jälkimmäinen hylättiin (se sai 5 ääntä: Baratono, Zannerini, Bacci, Giacomini, Serrati).

Ensimmäisen erikoispiirteenä on tavaton selvyys ja tarkkuus. Siinä osoitetaan heti alussa, että Italian vallankumouksellisen taistelun „nykyiset olosuhteet” vaativat „yhtä-

läisempää” puoluetta. Edelleen sanotaan, että kaikkien sallittiin jäädä puolueeseen ehdolla, että alistutaan kuriin, mutta tätä ehtoa ei ole täytetty; että on turhaa odottaa kurinalaisuutta niiltä, joiden vakaumukset ovat ristiriidassa III Internationalen periaatteiden ja taktiikan kanssa; että sen vuoksi, kun on hyväksytty Moskovon 21 jäsenyysehtoa, puolueessa on suoritettava „perinpohjainen puhdistus” ja *erotettava* siitä reformistiset ja opportunistiset ainekset.

Tässä ei ole nimiä eikä yksityisyyksiä. Tässä on selvä poliittinen linja. Tässä on osoitettu tarkasti päätöksen motiivit: Italian puolueen historian konkreettiset tosiasiat, Italian vallankumouksellisen tilanteen konkreettiset erikoisuudet.

Toinen päätöslauselma on esimerkki hämäräsisältöisyydestä ja kehnosta diplomatiasta: hyväksytään 21 ehtoa, mutta todetaan, että „noita ehtoja saatetaan tulkita epäilyttävällä tavalla”, että „III, Kommunistisen Internationalen jokaisen jaoston poliittisen kriteerin on vastattava kyseisen maan historiallisia oloja ja tosiasiallisia konkreettisiä erikoisuuksia; saman Internationalen on vahvistettava ne”; päätöslauselmassa korostetaan, että „on säilytettävä Italian sosialistisen puolueen yhtenäisyys 21 pykälän pohjalla”; puolueen Keskuskomitean on rangaistava ankarasti erinäisistä kurinrikkomuksista.

Kommunistisessa päätöslauselmassa sanotaan: vallankumouksellinen tilanne vaatii yhtäläisempää puoluetta. Se on kiistatonta. Ne, jotka puolustavat „yhtenäisyyttä” reformistien kanssa, yrittävät päätöslauselmassaan *sivuuttaa* tämän kiistattoman totuuden, kun eivät rohkene kiistää sitä.

Kommunistisessa päätöslauselmassa sanotaan: Italian erikoisuutena onkin juuri se, että reformistit *eivät ole* alistuneet puolueen päätöksiin. Siinä on asian ydin. Näin ollen *on rikollistakin* eikä vain virheellistä jättää reformistit puolueeseen silloin, kun yleinen vallankumouksellinen tilanne *kärjistyy*, kun ollaan ehkä ratkaisevien vallankumouksellisten kynnöksellä.

Pitääkö tämä paikkansa vai ei? Ovatko reformistit noudattaneet puolueen päätöksiä, noudattaneet todella sen tahtoa, ajaneet sen politiikkaa vai eivät ole? Reformistien puoltajien päätöslauselma ei voi vastata myöntävästi eikä myöskään kiistää kommunistien kieltävää vastausta, se yrittää olla vastaamatta, kiertelee ja kaartelee, viittaa

yleensä eri maiden konkreettisten erikoisuuksien erilaisuuteen, viittaa niihin *sitä varten*, että voisi sivuuttaa ja esittää väärässä valossa nimenomaan Italian tärkeimmän „konkreettisen erikoisuuden” ja nimenomaan tällä hetkellä. Tänä Italian konkreettisena erikoisuutena on näet juuri se, että reformistit ovat jo todella osoittautuneet kykenemättömiksi noudattamaan käytännössä puolueen päätöksiä, ajamaan käytännössä puolueen politiikkaa. Kiertämällä tämän peruskysymyksen niiden päätöslauselma, jotka puolustavat yhtenäisyyttä reformistien kanssa, muodostuu aivan risti-riitaiseksi.

Serrati, Baratono, Zannerini, Bacci ja Giacomini ovat täten *jo* osoittaneet aivan selvästi ja kiistattomasti, että he ovat *aivan* väärässä, että heidän poliittinen linjansa on *aivan virheellinen*.

Ja Italian puolueen Keskuskomiteassa käyty keskustelu on paljastanut vielä selvemmin Serratin linjan täysin virheelliseksi. Kommunistit ovat tähdentäneet juuri sitä, että reformistit, pysyen sellaisina, jollaisia he ovat, eivät voi olla sabotoimatta vallankumousta, hehän sabotoivat sitä jo Italian työläisten äskeisen vallankumouksellisen liikkeen aikana, kun työläiset ottivat tehtaita haltuunsa.

Kysymyksen ydin on näet siinä! Kuinka voidaan valmistautua vallankumoukseen, ryhtyä ratkaiseviin taisteluihin, kun puolueessa on vallankumousta sabotoivia ihmisiä? Se ei ole pelkästään erehdys, vaan se on rikos.

Ja kun Serrati laski, kuten hän sanoo suoraan „L’Humanité”⁶⁸ lokakuun 14 p:n numerossa julkaistussa kirjeessään, että on erotettava vain Turati *, niin tässäkin suhteessa *tosiasiat* ovat *jo* osoittaneet Serratin erehtyneen. Italian reformistit eivät nähkääs rajoittuneet vain siihen, että kutsuivat koolle erikoisen, oman ryhmäkuntansa edustajakokouksen (Reggio-Emiliassa lokakuun 11 p:nä 1920), vahvistivat siellä toistamiseen kaikki olennaisimmat reformistiset katsomuksensa ja järjestivät tässä edustajakokouksessa mitä juhlallisimman kunnianosoituksen Filippo Turatille, vaan julistivat lisäksi Trevesin suun kautta: „Joko jäämme

* Esitämme tärkeimmän kohdan tästä kirjeestä: „Me kaikki kannatamme Moskovan ehtoja. Kysymys on niiden soveltamisesta. Väitän, että puolue pitää puhdistaa vahingollisista aineksista — ja ehdotin Turatin erottamista —, mutta emme saa menettää lukuisia syndikaatteja (vastaavat venäjän ammattiliittoja) ja osuuskuntia. Muut tahtovat perusteellista jakautumista. Juuri siinä on ero”. („L’Humanité”, lokakuun 14 p:nä. Kursivointi Serratin.)

puolueeseen tahi eroamme kaikki siitä”. Mainitsemme sivumennen, että porvarillinen lehdistö ja itse reformistitkin ovat koettaneet kaikin tavoin paisuttaa ryhmäkuntansa edustajakokouksen merkitystä. Mutta „Avanti!” lehden (milanolainen julkaisu) lokakuun 13 p:n numerossa sanotaan suoraan, että reformistit saivat kokoukseensa edustajia vain puolueen 200 jaostosta, vaikka puolueessa on niitä *tuhansia!*

Mutta tarkastelkaamme seikkaperäisemmin Serratin perusargumenttia, joka koskee kysymyksen olemusta. Serrati pelkää kahtiajakaantumisen heikentävän puoluetta ja varsinkin ammattiliittoja, osuuskuntia ja kunnallishallituk-
sia. Ei pidä hävittää näitä sosialismin rakentamiselle välttämättömiä laitoksia — sellainen on Serratin perusajatus. „Mistä saamme”, hän sanoo („Avanti!”, lokakuun 2 p:nä 1920, milanolainen julkaisu), „niin paljon „kommunisteja”, vaikkapa tulisieluisia eilispäivänkin kommunisteja, kaikkiin niihin vastuunalaisiin toimiin, joista Terracinin ehdotuksen mukaisesti erotamme entiset toimenhaltijat?” Ja sama ajatus on esitetty toveri Serratin toimittaman „Kommunismi” aikakauslehden (№ 24, siv. 1627) julkaisemassa Serratin kirjoituksessa III Internationalen II kongressista: „Kuvitelkaa Milanon kommuunia (s.o. Milanon kaupungintaloutta), jonka johdossa ovat epäpätevät ihmiset, aloittelijat, jotka eilisestä lähtien ovat esittäytyneet tulisieluisiksi kommunisteiksi!”

Serrati pelkää, että hajotetaan ammattiliitot, osuuskunnat ja kunnallishallitukset, että aloittelijat ovat taitamattomia ja tekevät virheitä.

Kommunistit pelkäävät, että reformistit sabotoivat vallankumousta.

Tämä vertailu osoittaa Serratin periaatteellisen virheen. Hän toistaa koko ajan saman ajatuksen: taktiikan tulee olla joustavaa. Ajatus on oikea. Mutta koko juttu on juuri siinä, että Serrati *kiskoo oikealle*, kun Italian nykyoloissa pitäisi *kiskoa vasemmalle*. Voidakseen suorittaa menestyksellisesti vallankumouksen ja varmistaa sen Italian puolueen on otettava vielä *tietty askel vasemmalle* (sitomatta lainkaan käsiään ja unohtamatta, että myöhemmin olosuhteet voivat hyvinkin pakottaa ottamaan tiettyjä askelia oikealle).

Emme voi voittaa proletarisessa vallankumouksessa, *emme voi* varmistaa tätä, jos riveissämme on reformisteja,

menshevikkejä. Se on periaatteessa selvää. Sen on todistanut havainnollisesti sekä Venäjän että Unkarin kokemus. Tämä näkökohta on ratkaiseva. On suorastaan naurettavaa eikä ainoastaan naurettavaa, vaan rikollistakin pitää tätä samanlaisena vaarana kuin ammattiliittojen, osuuskuntien ja kunnallishallitusten y.m. „menettämistä” tai tappioita, virheitä, hajoamista. Vallankumouksen kohtalon vaarantaminen sen vuoksi, että Milanon kaupungintalouden hoidossa y.m.s. saatetaan epäonnistua, merkitsee, että menneen pyörälle päästä, ettei ymmärretä lainkaan vallankumouksen perustehtävää eikä osata ollenkaan valmistella vallankumouksen voittoa.

Venäjällä olemme tehneet tuhansia virheitä ja kärsineet tuhansia tappioita, menetyksiä y.m. osuuskunnissa, kommuuneissa, ammattiliitoissa y.m.s. aloittelijain ja epäpätevien henkilöiden taitamattomuuden takia. Olemme vakuuttuneita siitä, että muut, sivistyneemmät kansat tekevät *vähemmän* tällaisia virheitä. Mutta näistä virheistä huolimatta olemme saavuttaneet tärkeimmän: proletariaatti on ottanut vallan käsiinsä. Ja olemme saaneet varjelluksi tämän vallan kolme vuotta.

Tov. Serratin mainitsemat virheet ovat detaljeja, jotka ovat korjattavissa miljoona kertaa helpommin kuin sellainen „virhe”, joka suo menshevikeille mahdollisuuden sabotoida vallankumousta ja joka saattaa johtaa itse vallankumouksen epäonnistumiseen. Se on itsestään selvää. Siitä on havainnollisena osoituksena Unkari. Sen on todistanut myös oma kokemuksemme, sillä proletariaatin kolmivuotisen vallassaolon aikana Venäjällä on ollut *monesti* vaikeita tilanteita, jolloin neuvostojärjestelmä olisi *varmasti* kukistettu, jos menshevikit, reformistit ja pikkuporvarilliset demokraatit olisi jätetty puolueeseemme tai jos heitä olisi ollut hiemankin huomattava määrä Toimeenpanevan Keskuskomitean tapaisissa neuvostovallan keskuselimissä.

Serrati ei ole ymmärtänyt sen siirtymäkauden erikoisuuksia, joka on nyt koittanut Italiassa, jossa niin kuin yleensä todetaan asiat kehittyvät kohti proletariaatin ja porvariston ratkaisevia taisteluja valtiovallasta. Menshevikkien, reformistien, turatilaisten erottaminen puolueesta tällaisena ajankohtana on ehdottoman välttämätöntä, mutta hyödylliseksi voi osoittautua myös se, että kaikista vastuunalaisista toimista erotetaan mainioitakin kommunisteja, jotka saat-

tavat horjua ja ovat taipuvaisia „yhtenäisyyteen” reformistien kanssa.

Esitän havainnollisen esimerkin. Juuri ennen Venäjän Lokakuun vallankumousta ja kohta sen jälkeen monet Venäjän mainiot kommunistit tekivät virheen, jota meillä nykyään ei kernaasti muistella. Miksi? Siksi, että on väärin ilman erikoista tarvetta muistella virheitä, jotka on oikaistu täydellisesti. Mutta Italian työläisille on hyödyllistä muistuttaa tuosta virheestä. Sellaiset huomattavat bolshevikit ja kommunistit kuin Zinovjev, Kamenev, Rykov, Nogin ja Miljutin horjuivat mainitsemanani aikana peläten bolshevikien eristäytyvän liiaksi, ryhtyvän liian uhkarohkeasti kapinaan ja olevan liian peräänantamattomia menshevikien ja „sosialistivallankumouksellisten” tiettyyn osaan nähden. Selkkaus kehittyi niin pitkälle, että mainitut toverit erosivat mielenosoituksellisesti kaikista vastuunalaisista toimipaikoistaan puolue- ja neuvostolimissä neuvostovaltakumouksen vihollisten suureksi iloksi. Asia kehittyi puolueemme Keskuskomitean äärettömän ankaraksi polemiikiksi eronneita vastaan. Ja jo muutaman viikon — korkeintaan muutaman kuukauden — kuluttua kaikki nämä toverit käsittivät virheensä ja palasivat jälleen mitä vastuunalaisimpiin puolue- ja neuvostotoimiin.

On helppo ymmärtää, miksi näin tapahtui. Vallankumouksen aattona ja ajankohtina, jolloin käydään mitä ankarinta taistelua vallankumouksen voiton puolesta, vähäisinkin horjunta puolueen sisällä *voi tuhota kaiken*, johtaa vallankumouksen epäonnistumiseen ja riistää vallan proletariaatin käsistä, sillä tuo valta on vielä heikko ja siihen kohdistuva hyökkäys vielä kovin voimakas. Horjuvien johtajien vetäytyminen syrjään *tällaisena* aikana ei heikennä, vaan lujittaa sekä puoluetta, työväenliikettä että vallankumousta.

Italiassa on nyt juuri *sellainen* aika. Kaikki näkevät ja myöntävät, että vallankumouksellinen kriisi kypsyy yleiskansallisessa mitassa. Proletariaatti on teoillaan todistanut kykenevänsä nousemaan alkuvoimaisesti ja nostattamaan joukot mahtavaan vallankumoukselliseen toimintaan. Italian talonpoikaisköyhälistö eli puoliproletaarit (suotta тов. Serrati on ottanut huonon tavan panna kysymysmerkin tämän sanan jälkeen: se on oikea marxilainen sana, se ilmaisee oikean ajatuksen, jonka tosiasiat vahvistavat

oikeaksi niin Venäjällä kuin Italiassakin, nimittäin, että köyhä talonpoika on puoleksi omistaja, puoleksi prolettaari) — Italian talonpoikaisköyhälistö on osoittanut teoin, että se kykenee nousemaan vallankumoukselliseen taisteluun proletariaattia seuraten. Italian vallankumouksen viemiseksi voittoon on nyt mitä tärkeintä, ehdottoman tärkeää, että Italian vallankumouksellisen proletariaatin todellisena etujoukkona olisi täysin kommunistinen puolue, joka *ei voi* horjua eikä olla heikko ratkaisevalla hetkellä; puolue, jossa olennoituisivat äärimmäinen intomielisyys, uskollisuus vallankumoukselle, tarmokkuus, rajaton rohkeus ja päättäväisyys. On voitettava erittäin raskaassa, vaikeassa ja suuria uhrauksia vaativassa taistelussa, on puolustettava valloitetua valtaa tilanteessa, jolloin *koko maailman* porvaristo hyökkää uskomattoman kiivaasti päälle, punoo juonia, levittää juoruja, parjaa, yrittää alistaa tahtoonsa, käyttää väkivaltaa, tilanteessa, jolloin kaikkien pikkuporvarillisten demokraattien, turatilaisten, „keskustalaisten”, sosialidemokraattien, sosialistien ja anarkistien keskuudessa esiintyy mitä vaarallisinta horjuntaa. Sellaisena ajankohtana, sellaisessa tilanteessa puolueen tulee olla sata kertaa lujempi, päättäväisempi, rohkeampi, uhrautuvaisempi ja säälimättömämpi kuin tavallisena tai helpompana aikana. Sellaisena ajankohtana ja sellaisessa tilanteessa puolue ei heikkene, vaan *tulee* sata kertaa *voimakkaammaksi*, jos siitä erkanevat kokonaan menshevikit, sellaiset kuin Reggio-Emiliaan lokakuun 11 p:nä 1920 kokoontuneet, jos puolueen johtotoimista eroaa mainioitakin kommunisteja, jollaisia nähtävästi ovat puolueen nykyisen Keskuskomitean jäsenet Baratono, Zannerini, Bacci, Giacominini, Serrati.

Useimmat tähän viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvista, jos he nyt eroaisivatkin, palaisivat virheensä tajuttuaan epäilemättä hyvin pian toimiinsa, kun proletariaatti on voittanut ja varmistanut voittonsa. Ja osa italialaisista menshevikeistä, turatilaista, todennäköisesti myös palaisi ja otettaisiin puolueeseen vaikeimman kauden päätyttyä, samoin kuin meidänkin puolueeseemme on siirtynyt nyt (kun kolme raskasta vallankumouksenjälkeistä vuotta on jäänyt taaksemme) osa menshevikeistä ja eserristä, jotka olivat vuosina 1917—1918 barrikadin toisella puolella.

Italian vallankumouksellisen proletariaatin on käytävä nyt koko joukko ei ainoastaan tavattoman vaikeita, kuten jo sanoin, vaan myös mitä vaikeimpia otteluja. Vaikein on vielä edessä. Minun nähdäkseni olisi kevytmielistä ja rikollista jättää ottamatta huomioon nämä vaikeudet. Ihmettelen, kuinka тов. Serrati on voinut julkaista vastaväitteitä „Kommunismi” aikakauslehdessään (№ 24, 15—30. IX. 1920) niin kevytmielisen kirjoituksen kuin G. C:n artikkelin: „Saarretaanko meidät?”. Päinvastoin kuin tämä kirjoittaja olen henkilökohtaisesti sitä mieltä, että jos Italiassa voittaa proletariaatti, Englanti, Ranska ja Amerikka mahdollisesti ja todennäköisestikin saartavat Italian. Mielestäni paljoa oikeammin asetti kysymyksen saarrosta тов. Graziadei puheessaan Italian puolueen Keskuskomitean istunnossa (ks. „Avanti!”, 1. X. 1920, milanolainen julkaisu). Hän totesi mahdollista saartoa koskevan kysymyksen „hyvin tärkeäksi” kysymykseksi („problema gravissimo”). Hän sanoi, että Venäjä on kestänyt saarrosta huolimatta osittain sen takia, että se on harvaan asuttua ja tavattoman laaja; että Italian vallankumous „ei kykenisi tekemään kauan vastarintaa (resistere), ellei se koordinoituisi jonkin muun Keski-Euroopan maan vallankumouksen kanssa”, että „tällainen koordinointi on vaikeaa, mutta ei mahdotonta”, sillä koko Euroopan mannermaa elää nyt vallankumousten aikaa.

Tämä on sanottu erittäin varovaisesti, mutta se pitää paikkansa. Lisäisin vain puolestani, että *tietty* koordinointi — vaikkakin vielä riittämätön ja epätäydellinen — Italialle *on taattu* ja että *täydellisen* koordinoinnin puolesta *on taisteltava*. Reformistit viittaavat mahdolliseen saartoon sabotoidakseen vallankumousta, loitontaakseen joukot vallankumouksesta, tartuttaakseen joukkoihin *oman* paniikki-mielialansa, pelkonsa, epäröintinsä, horjuntansa ja häilyntänsä. Vallankumousmiesten ja kommunistien ei pidä kieltää sitä, että taistelu on vaarallista ja vaikeaa, jos he haluavat kylvää joukkoihin *enemmän* lujutusta, *puhdistaa* puolueen heikoista, horjuvista, epäröivistä, tehdä koko liikkeen entistä intomielisemmäksi, internationalistisemmäksi, sellaiseksi, joka on entistä valmiimpi uhrauksiin saavuttaakseen suuren päämäärän: jouduttaakseen Englannin, Ranskan ja Amerikan vallankumousta, *jos* nämä maat

rohkenevat saartaa Italian proletaarisen neuvostotasa-vallan.

Alokkaiden asettaminen kokoneiden reformististen tai „keskustalaisten” johtajien tilalle ei ole detaljikysymys, joka koskee jotakin yhtä maata jossakin erikoistapauksessa. Se on minkä tahansa proletaarisen vallankumouksen yleisiä kysymyksiä, ja juuri sellaisena se on asetettu ja ratkaistu aivan selvästi Kommunistisen Internationalen II kongressin päätöslauselmassa: „Kommunistisen Internationalen perustehtävistä”. 8. §:ssä sanotaan: „Proletariaatin diktatuuriin valmistautuminen ei vaadi vain sitä, että selitetään kaikkinaisen reformismin olevan... luonteeltaan porvarillista, ...vaan se vaatii myös nostamaan vanhojen johtajien tilalle kommunisteja poikkeuksetta kaikissa proletariaatin järjestöissä, ei vain poliittisissa, vaan myös ammatti-, osuustoiminta-, valistus- y.m. järjestöissä. ...Täytyy sata kertaa rohkeammin kuin tähän asti syrjäyttää noita työläisaristokratian edustajia ja porvarillistuneita työläisiä kaikilta toimipaikoilta ja nostaa heidän tilalleen vaikkapa aivan kokemattomia työläisiä, kunhan näillä vain on yhteys riistonalaisten joukkoihin ja nauttivat niiden luottamusta taistelussa riistäjiä vastaan. Proletariaatin diktatuuri vaatii nostamaan nimenomaan tällaisia, kokemusta vailla olevia työläisiä kaikkein vastuunalaisimpiin valtion toimiin, muuten työväenhallituksen valta tulee olemaan voimaton eikä se saa joukkojen kannatusta”⁶⁹.

Serrati sanoo siis suotta, että Italian puolueessa „kaikki” ovat suostuvaisia hyväksymään kommunistisen kongressin päätökset. Käytännössä näemme päinvas-taista.

Ylempänä mainitsemissani „*L'Humanité*” lehdelle lähettämässään kirjeessä Serrati kirjoittaa muun muassa:

... „Mitä viime tapahtumiin tulee, niin tiedettäköön, että Työn yleisjärjestön (Yleisvenäläistä Ammattiliittojen Keskusneuvostoa vastaava Italian ammattiliittojen keskuhallinto) johtajat ehdottivat liikkeen johdon uskomista niille, jotka tahtoivat laajentaa sen vallankumoukseksi. Työn yleisjärjestössä toimivat toverimme ilmoittivat olevansa suostuvaisia pysymään kurinalaisina sotilaina, jos ekstremistit ottavat tehtäväkseen kapinan johtamisen. Mutta ekstremistit eivät suostuneet johtamaan liikettä”...

Olisi kovin naiivia, jos Serrati pitäisi moista Työn yleisjärjestön reformistien lausuntoa täytenä totena. Itse asiassa se on eräänlaista vallankumouksen sabotointia: uhataan erota ratkaisevalla hetkellä. Tässä ei ole lainkaan kysymys lojaalisuudesta, vaan siitä, että vallankumous *ei voi* voittaa, jos johtajat aina vaikean tilanteen tullen kohtaavat horjuntaa, epäröintiä, eroamisia „omiensa” keskuudessa, johtavissa piireissä, „johtajien” keskuudessa. Ehkä тов. Serratin on hyvä tietää, että vuoden 1917 syyskuun lopulla, kun Venäjän menshevikkien ja eserrien ja porvariston liitto oli ilmeisesti kärsinyt poliittisen vararikon, juuri meidän eserrämme — Tshernovin puolue — eikä kukaan muu kirjoittivat lehdessään: „Bolshevikit ovat silloin velvollisia muodostamaan hallituksen... Heidän on hyödytöntä yrittää puolustella itseään keksimällä hätäpikaa sellaisia teorioita, että he eivät voi ottaa valtaa. Demokraattiset piirit eivät hyväksy sellaisia teorioita. Samalla koalition kannattajain on taattava heille täydellinen kannatus” (eserrien lehti, heidän puolueensa lehti, Tshernovin lehti — „Delo Naroda”, syyskuun 21 p:nä 1917; siteerattu kirjassani „Kykenevätkö bolshevikit pitämään valtiovaltaa?”, Pietari, 1917, siv. 4).

Uskomalla moisten ilmoitusten lojaalisuuteen vallankumoukselliset työläiset tekisivät yhtä kohtalokkaan virheen kuin tehtiin silloin, kun uskottiin Unkarin turatilaisia, jotka lupasivat auttaa Béla Kunia ja jotka hyväksyttiin kommunistiseen puolueeseen, mutta jotka kuitenkin sabotoivat sitten vallankumousta ja horjunnallaan saattoivat sen turmioon.

* * *

Teen yhteenvedot.

1) Italian vallankumouksellisen proletariaatin puolueen on oltava tavattoman luja, harkitseva ja kylmäverinen voidakseen arvioida oikein tilanteen yleensä ja eritoten valita sopivan ajankohdan nyt, kun edessä ovat Italian työväenluokan ratkaisevat taistelut porvaristoa vastaan valtiovaltasta.

2) Tämän puolueen kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössä tulee samanaikaisesti olla läpikäyvänä henkenä mitä lujin päättäväisyys käydä tätä taistelua voittoisaan

loppuun saakka, hinnalla millä hyvänsä, yksimielisesti, keskitetysti, rajattoman sankarillisesti, tekemällä arottomasti lopun horjunnasta, epäröinnistä, häilynnästä, mikä on kauttaaltaisesti ominaista turatilaisille.

3) Sellainen propaganda, jollaista nyt harjoittaa Serratin toimittama milanolainen „Eteenpäin” („Avanti!”) julkaisu, ei valmenna proletariaattia taisteluun, vaan hajottaa sen rivejä. Puolueen Keskuskomitean on tällaisena ajankohtana johdettava työläisiä, valmistettava heitä vallankumoukseen, kumottava väärät katsantokannat. Se voidaan (ja tulee) tehdä antaen samalla kaikkien virtausten esittää mielipiteensä. Serrati johtaa, mutta väärään suuntaan.

4) Kaikkien Reggio-Emiliassa lokakuun 11 p:nä 1920 pidetyn edustajakokouksen osanottajien erottaminen puolueesta ei heikennä, vaan lujittaa puoluetta, sillä sellaiset „johtajat” ovat omiaan vain saattamaan *lojaalisiksikin jäädessään* „unkarilaiseen tapaan” perikatoon vallankumouksen. Valkokaartilaiset ja porvaristo osaavat käyttää hyväkseen jopa täysin „lojaalisten” sosialistien, sosialidemokraattien y.m.s. häilyntää, horjuntaa, epäröintiä, epävarmuutta j.n.e.

5) Jos sellaiset miehet kuin Baratono, Zannerini, Bacci, Giacomini ja Serrati alkavat horjua ja pyytää eroa, niin älköön suostuteltako heitä jäämään, vaan myönnettäköön heti ero. Ratkaisevien taistelujen kauden jälkeen he palaavat takaisin ja silloin heistä on enemmän hyötyä proletariaatille.

6) Toverit Italian työläiset! Älkää unohtako vallankumousten opetuksia, Venäjän ja Unkarin vuosien 1917—1920 opetuksia. Italian proletariaattia odottavat mitä suurimmat taistelut, mitä suurimmat vaikeudet ja mitä raskaimmat uhraukset. Näiden taistelujen lopputuloksesta ja työläisjoukkojen rivien yhtenäisyydestä, kurinalaisuudesta ja uhrautuvaisuudesta riippuu porvariston voittaminen, vallan siirtyminen proletariaatille ja Italian Neuvostotasavallan lujittuminen. Italian ja maailman kaikkien maiden porvaristo tekee kaiken voitavansa, se on valmis kaikkinaisiin rikoksiin ja petomaisuuksiin estääkseen proletariaatin valtaantulon, kukistaakseen sen vallan. Reformistien ja kaikkien lokakuun 11 p:nä 1920 Reggio-Emiliassa pidetyn edustajakokouksen osanottajien horjunta, häilyntä ja epäröinti ovat kiertämättömiä, sillä moiset ihmiset, vaikka monet

heistä olisivat rehellisiäkin, ovat kaikkina aikoina ja kaikissa maissa saattaneet horjunnallaan perikatoon vallankumouksen asian. Tällaiset ihmiset saattoivat turmioon vallankumouksen (ensimmäisen vallankumouksen, jota seuraa toinen...) Unkarissa ja olisivat tehneet samoin myös Venäjällä, ellei heitä olisi erotettu kaikista vastuunalaisista toimista, ellei proletariaatti olisi suhtautunut heihin epäluottamuksella, ollut valpas ja valvonut heitä.

Italian työtätekevät ja riistettyt joukot lähtevät vallankumouksellisen proletariaatin mukaan. Loppujen lopuksi voittaa proletariaatti, sillä sen ajama asia on koko maailman työläisten asia, sillä vain Neuvostotasavalta, työväen tasavalta, voi pelastaa nykyisiltä yhä jatkuvilta imperiaalistisilta sodilta, uusilta, nyt jo valmisteilla olevilta imperialistisilta sodilta ja kapitalistisen orjuuden ja sorron kauhuilta.

4. XI. 1920.

VILPILLISIÄ PUHEITA VAPAUESTA (JÄLKISANOJEN ASEDESTA)

Toveri Nobs, Zürichissä ilmestyvän Sveitsin vasemmistososialistien „Kansan Oikeus” („Volksrecht”) lehden toimittaja, julkaisi hiljakkoin Zinovjevin kirjeen, jossa vaaditaan katkaisemaan välit opportunistien kanssa, ja laajan vastauksensa tähän kirjeeseen. Nobsin vastauksen pääsisältö on se, että 21 ehdon hyväksymistä ja Kommunistiseen Internationaleen liittymistä koskevaan kysymykseen annetaan ehdottoman kielteinen vastaus — syynä „vapaus”, kuinkas muuten, arvostelun vapaus, vapaus liikoja vaativasta ja määräilevästä Moskovasta (en ole säilyttänyt Nobsin artikkeleita ja minun on pakko siteerata ulkomuistista, menen takuuseen sisällöstä, mutta en eri sanonnoista).

Toveri Nobs värvää muuten liittolaisekseen toveri Serratia, joka kuten tunnettua on myös tyytymätön „Moskovaan”, t.s. erikoisesti Kominternin Toimeenpanevan Komitean venäläisiin jäseniin, ja samaten valittaa sitä, että Moskova loukkaa Kominternin jäsenosastojen, sen eri puolueiden ja eri jäsenten „vapautta”. Sen vuoksi on paikallaan sanoa muutama sana „vapaudesta”.

Nyt kun meillä on ollut kolme vuotta voimassa proletaariaatin diktatuuri, meillä on oikeus sanoa, että tavanomaisimpana ja yleisimpänä argumenttina, joka kaikkialla maailmassa esitetään sitä vastaan, on se, että tämä diktatuuri loukkaa vapautta ja tasa-arvoisuutta. Kaikkien maiden porvarillinen lehdistö aina pikkuporvarillisten demokraattien, t.s. sosialidemokraattien ja sosialistien, m.m. Kautskyn, Hilferdingin, Martovin, Tshernovin, Longuet'n y.m. y.m., lehdistöä myöten ruoskii bolshevikkeja juuri vapauden ja tasa-arvoisuuden loukkaamisesta. Teorian kannalta se on päivän selvä asia. Muistakoon lukija Marxin kuuluisat, sarkastiset sanat „Pääomasta“:

„Kiertokulun eli tavaravaihdon ala, jonka rajoissa työvoiman ostaminen ja myyminen suoritetaan, on ollut todellakin synnynnäisten ihmisoikeuksien täydellinen Eeden. Täällä todellakin on vallalla ainoastaan vapaus, tasa-arvoisuus, omistus ja Bentham” („Pääoma”, I osa, toinen osasto, neljäs luvun loppu, venäjänk. painos vuodelta 1920, s. 152) ⁷⁰.

Näihin perin sarkastisiin sanoihin sisältyy mitä syvällisin historiallinen ja filosofinen ajatus. Verrattakoon niitä siihen yleistajuiseen selitykseen, jonka Engels on antanut tästä kysymyksestä „Anti-Dühringissä”, ja varsinkin niihin Engelsin sanoihin, että tasa-arvoisuus, ellei tämä käsite edellytä luokkien hävittämistä, on ennakkoluulo tai typeryyttä ⁷¹.

Feodalismien ja sen jälkien hävittäminen, porvarillisen (voidaan täysin oikeutetusti sanoa: porvarillis-demokraattisen) järjestyksen periaatteiden voimaansaattaminen kesti maailmanhistoriassa kokonaisen aikakauden. Ja tämän maailmanhistoriallisen aikakauden tunnuksina olivat ehdottomasti vapaus, tasa-arvoisuus, omistus ja Bentham. Kapitalismien ja sen jälkien hävittäminen, kommunistisen järjestyksen periaatteiden voimaansaattaminen on nyt maailmanhistoriassa alkaneen uuden aikakauden sisältönä. Jo meidän aikakautemme ehdottomina tunnuksina ovat ja täytyy olla luokkien hävittäminen; proletariaatin diktatuuri tämän päämäärän saavuttamiseksi; pikkuporvarillisten demokraattisten vapaus- ja tasa-arvoisuus-ennakkoluulojen säälimätön paljastaminen ja armoton taistelu näitä ennakkoluuloja vastaan. Se, joka ei ole ymmärtänyt tätä, ei ole ymmärtänyt mitään sellaisista kysymyksistä kuin proleta-

riaatin diktatuurista, Neuvostovallasta ja Kommunistisen Internationalen tärkeimmistä periaatteista.

Niin kauan kuin luokkia ei ole hävitetty, kaikki puheet vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta yleensä ovat itsepetosta tai työläisten sekä kaikkien työtätekevien ja pääoman riistämien ihmisten pettämistä ja joka tapauksessa porvariston etujen suojelemista. Niin kauan kuin luokkia ei ole hävitetty, on aina vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta puhuttaessa asetettava kysymys: minkä luokan vapaus? ja nimenomaan mitä varten? minkä ja minkä luokan tasa-arvoisuus? ja nimenomaan missä suhteessa? Näiden kysymysten suoranainen tai välillinen, tahallinen tai tahaton kiertäminen on väistämättömästi porvariston etujen, pääoman etujen, riistäjien etujen puoltamista. Vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnus, jos ollaan vaiti näistä kysymyksistä, tuotantovälineiden yksityisomistuksesta, on valhetta ja ulkokultaisuutta, jolla porvarillinen yhteiskunta, tunnustaen muodollisesti vapauden ja tasa-arvoisuuden, hämää sen, että kaikissa kapitalistimaissa työläiset, kaikki työtätekevät ja pääoman riistämät, s.o. väestön valtaenemmistö, ovat tosiasiallisesti, taloudellisesti vailla vapautta ja tasa-arvoisuutta.

Nyt kun proletariaatin diktatuuri on asettanut Venäjällä käytännöllisesti päiväjärjestykseen kapitalismin peruskysymykset, *viimeiset* kysymykset, täällä on havaittavissa erittäin selvästi, *kenelle ovat eduksi* (cui prodest? „ketä hyödyttävät?") puheet vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta yleensä. Kun eserrät ja menshevikit, Tshernovit ja Martovit, tarjoavat meille mielelmiään sellaisesta aiheesta kuin vapaus ja tasa-arvoisuus *työväen demokratian puitteissa* — heillä kun nähkääs ei ole lainkaan sitä vikaa, että he puhuisivat vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta yleensä! he eivät näet suinkaan unohda Marxia! — niin kysymme heiltä: entä mitä tehdään sille erolle, joka proletariaatin diktatuurin kaudella on olemassa palkkatyöläisten luokan ja pienomistajayrittäjien luokan välillä?

Työväen demokratian puitteissa vapaus ja tasa-arvoisuus on maata viljelevän pienomistajan (vaikka hän pitäisikin talouttaan kansallistetulla maalla) vapautta myydä viljaylijäämänsä keinotteluhintaan, *toisin sanoen riistää työläistä*. Jokainen, joka puhuu työväen demokratian puitteissa vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta — silloin kun kapitalistit

on kukistettu, mutta yksityisomistus ja kauppavapaus vielä säilyvät —, on riistäjien puolustaja. Ja diktatuuriaan toteuttavan proletariaatin on kohdeltava tällaista puolustajaa kuten riistäjää, vaikka hän nimittäisikin itseään sosialidemokraatiksi, sosialistiksi tai mieheksi, joka on tajunnut II Internationalen mädännäisyyden y.m. y.m.

Niin kauan kuin säilyy tuotantovälineiden yksityisomistus (esim. maanviljelyskaluston ja karjan yksityisomistus, vaikka maan yksityisomistus onkin lakkautettu) ja vapaa kauppa, niin kauan säilyy myös kapitalismin taloudellinen perusta. Ja proletariaatin diktatuuri on ainoa ase, jonka avulla voidaan käydä voittoisaa taistelua tätä perustaa vastaan, ainoa tie, joka johtaa luokkien hävittämiseen (jota ilman ei voi olla puhettakaan ihmisyksilön — mutta *ei omistajan* — todellisesta vapaudesta, ihmisten todellisesta keskinäisestä yhteiskunnallis-poliittisesta tasa-arvoisuudesta — mutta *ei omistajan ja omistamattoman*, kylläisen ja nälkäisen, riistäjän ja riistetyn *näennäisestä tasa-arvoisuudesta*). Proletariaatin diktatuuri johtaa luokkien hävittämiseen, se johtaa siihen toisaalta siten, että kukistetaan riistäjät ja nujerretaan heidän vastarintansa, ja toisaalta siten, että neutralisoidaan, tehdään vaarattomaksi pienyrittäjän horjunta porvariston ja proletariaatin välillä.

Toverien Nobsin ja Serratin puheet eivät ole vilpillisiä tietenkään siksi, että he itse olisivat vilpillisiä, epärehellisiä. Ei sinnepäinkään. He ovat täysin vilpittömiä, eikä heidän puheissaan ole mitään subjektiivista vilppiä. Mutta objektiivisesti, sisältönsä puolesta heidän puheensa ovat vilpillisiä, sillä ne ovat pikkuporvarillisten kansankerrosten ennakkoluulojen puolustamista ja viime kädessä porvariston puolustamista.

Komintern ei voi missään tapauksessa tunnustaa vapaita ja tasa-arvoisiksi kaikkia, jotka ovat halukkaita allekirjoittamaan tietyt julkilausumat, ottamatta huomioon heidän poliittista menettelyään. Kommunisteille se merkitsisi samanlaista poliittista itsemurhaa sekä teorian että käytännön alalla kuin vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnustaminen „työväen demokratian puitteissa” j.n.e. Jokaiselle, joka osaa lukea ja *haluaa* ymmärtää lukemansa, täytyy olla selvää, että Kommunistisen Internationalen *kaikki* päätökset, teesit, päätöslauselmat, säännökset ja ehdot

tunnustavat *tietyin ehdoin* „vapaiksi ja tasa-arvoisiksi” liittymään Kominterniin ne, jotka sitä haluavat.

Millä ehdolla me sitten tunnustamme „vapauden ja tasa-arvoisuuden”? Kominternin jäsenten vapauden ja tasa-arvoisuuden?

Sillä ehdolla, että jäseniksi eivät voisi päästä opportunistit eivätkä „keskustalaiset”, sellaiset, jollaisia ovat kaikille tunnetut Sveitsin ja Italian sosialististen puolueiden oikeistosiiven edustajat. Sillä nämä opportunistit ja „keskustalaiset”, vaikka he kuinka vakuuttaisivat tunnustavansa proletariaatin diktatuurin, pysyvät tosiasiallisesti pikkuporvarillisten kansankerrosten ennakkoluulojen, heikkouksien ja horjunnan propagandisteina ja puolustajina.

Ensin on vapauduttava näistä ennakkoluuloista, heikkouksista ja horjunnasta; tehtävä pesäero niistä, jotka propagoivat, puolustavat ja noudattavat elämässä näitä katsomuksia ja tapoja. Sitten ja vain tällä ehdolla on olemassa „vapaus” liittyä Kominterniin, todellisen kommunistin (eikä vain sanoissa kommunistin) „tasa-arvoisuus” kaikkien muiden kommunistien, Kominternin jäsenten kanssa.

Teillä, toveri Nobs, on „vapaus” puolustaa niitä katsomuksia, joita te puolustatte. Mutta myös meillä on „vapaus” julistaa sellaiset katsomukset proletariaatin asialle vahingollisiksi ja pääomalle hyödyllisiksi pikkuporvarillisiksi ennakkoluuloiksi; myös meillä on „vapaus” kieltäytyä liittymästä samaan liittoon tai yhdistykseen niiden kanssa, jotka puolustavat noita katsomuksia tai niitä vastaavaa politiikkaa. Ja me olemme *jo* tuominneet tuon politiikan ja nuo katsomukset Kommunistisen Internationalen koko II kongressin nimissä. Me olemme *jo* sanoneet, että ehdottomana ja edeltävänä vaatimuksenamme on pesäero opportunisteista.

Älkää puhuko yleensä vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta, toveri Nobs ja toveri Serrati! Puhukaa vapaudesta *jättää täyttämättä* ne Kominternin päätökset, jotka velvoittavat tekemään ehdottomasti pesäeron opportunisteista ja „keskustalaisista” (jotka eivät voi olla horjuttamatta, eivät voi olla sabotoimatta proletariaatin diktaturia). Sanokaa, että opportunistit ja „keskustalaiset” ovat tasa-arvoisia kommunistien kanssa. Tällaista vapautta ja tällaista tasa-arvoisuutta emme voi Kommunistisessa Internationalessa

tunnustaa, kaiken muunlaisen vapauden ja tasa-arvoisuuden — miten laajasti tahansa.

Menestyksen tärkeimpänä ehtona, perusehtona proletarisen vallankumouksen aattona on proletariaatin vallankumouksellisten puolueiden puhdistaminen, vapauttaminen opportunisteista ja „keskustalaisista”, heidän vaikutuksestaan, ennakkoluuloistaan, heikkouksistaan ja horjunnastaan.

11. XII. 1920.
